

Sportman van de (g)Eeuw

Sportman van de (g)Eeuw

Copyright © 2022 Jack Muller

Coverfoto en design: Armando Jansen

Foto auteur: Tamara Borst – Tamaar's Fotografie

Redactie: Esther Streefland – Esther's Editing

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Sportman van de (g)Eeuw

Mister Jack

Voorwoord

Velen van jullie zullen, toen Jack vertelde een boek over sport te schrijven, waarschijnlijk een vergelijkbare reactie hebben gehad als ik: een proestend ongeloof, gevolgd door een "Oh, je meent het echt?! Oh, ok..."

Maar het blijkt dat Jack zich toch aan best wat sportieve ondernemingen heeft gewaagd - zij het met wisselend succes.

Los van zijn eigen pogingen een sport te vinden die bij hem past, of die het gewenste effect heeft op de lijn, of die in ieder geval geen negatief effect heeft op zijn gezondheid, of waar hij niet verbannen werd... Enfin, u snapt me wel... Los dáárvan: Jack heeft uiteraard ook over praktisch elke sport wel een mening - en die zult u te horen krijgen ook!

Ik heb weer gelachen tijdens het redigeren en ik hoop dat u er net zoveel plezier van zult hebben als ik.

Esther Streefland
(Esther's Editing)

1]

Laat ik, om te beginnen, maar meteen vertellen dat ik ook niet weet waar dit schrijven toe zal leiden. Het kan alle kanten opgaan, zowel links als rechts. Van top tot teen en van sentimenteel naar snoeihard. Het kan, maar ik sluit ook niet uit dat dit weer het zoveelste zouteloze boek is dat ik zo nodig moet schrijven.

Moet? Nee, poepen moet, maar aangezien ik momenteel om gezondheidsredenen niet veel meer kan dan wandelen met het kleine zeik- en schijtmonster Baron – onze oud-Duitse herder – en schrijven, zit er niets anders op.

Ik ben ondertussen in dienst getreden als VvW'er bij het UWV, de minst ambitieuze baan die je maar verzinnen kan. VvW'er, oftewel: Vrijgesteld van Werk. Nog botter gezegd: voor 100% afgekeurd. Dat was wel de laatste carrière-move die ik verzinnen kon voor mezelf en hoewel het de bittere realiteit is, ben ik nog niet van plan om het erbij te laten zitten.

Op mijn tweeëndertigste werd ik ook afgekeurd, voor hetzelfde euvel – alleen in mindere mate – en toen ben ik voor mijzelf begonnen met een bedrijfje in flightcases: Projack. Toen voelde ik me ook afgeschreven, maar ik was nog erg gemotiveerd om mij te bewijzen. En dat ga ik nu ook weer doen, hoe dan ook. Want ze kunnen met z'n allen mijn rug op en mijn reet weer af!

Maar wat is dan het doel, om als 59-jarige ouwe lul je leven te gaan relativeren en de mensheid te vermoeien met jouw doortastende, om niet te zeggen eclatante en excentrieke denkwijze?

Je hebt tenslotte tien boeken op je naam staan waar je toch wel genoeg gal, seks en je ongebreidelde mening hebt kunnen ventileren. Ja, maar dát is een misvatting van jewelste die de mensheid wel vaker heeft gemaakt. Mijn hoofd is wat dat betreft net een vulkaan: het kan aan de buitenkant vredig en rustig zijn, maar van binnen kookt de prut tot ongekende temperaturen, waar zelfs de duivel van in zijn broek schijt.

Toen ik aan het revalideren was van mijn nekoperatie zat ik zo ongelooflijk veel televisie te kijken dat ik er zelf onpasselijk van werd. Ik keek bijna nooit tv – ja, de Grand Prix en het journaal – en dan ging hij meestal uit.

Maar nu betrapte ik mezelf erop dat ik de meest onzinnige programma's zat te kijken. Dat ik de weerzinwekkende debatten van de Tweede Kamer aan het volgen was. Als dieptepunt was daar dan de 'Vijf Uur Show', met gasten die zichzelf zó geweldig vonden dat het een eer was dat ik mocht kijken en luisteren naar deze onvervalste, zeer belangrijke pannenkoeken – waar de wereld niet zonder kon.

“Uit dat ding Sjek! Of gooi hem uit het raam! Je wordt enkel gevoed met onzin en tegenstrijdigheden die de lava in je overvolle kale kop alleen nog maar meer op scherp zetten. Je moet je zwakke gestel nu even niet gaan lopen teisteren.”

Over een zwak gestel gesproken: het was al vroeg duidelijk dat ondergetekende nimmer aan de Olympische Spelen zou deelnemen, nog niet om de vlag te dragen. Sport? Ja, ik kijk er graag naar, ben fan van Ajax en Max Verstappen, Sven Kramer en Epke Zonderland. Cokesnuiver Yuri van Gelder was ook wel een tijdje bron van vermaak.

Toen mijn neefje, Rico Verhoeven, die badeend Arie met twee tikjes vloerde had ik een soortement van de pest in. De wijn en bitterballen stonden klaar voor een langdurige slooppartij waarvan we de uitslag al wisten. Gekraakt zou hij worden, met pek en veren terug naar de woestijn geslagen, om daar de rest van zijn leven cactussen te vreten en waar zijn onfatsoenlijk grote muil wel tot bedaren zou komen, tussen de geiten. Helaas kuchte Rico net iets te hard: terwijl ik mijn eerste slokje wijn nam, was het alweer over. Gevloerd. En zonder bloedvergieten was mijn avondje sport-televisie voorbij voordat ik het wist. Een mooi resultaat, maar er had meer ingezet.

Het liefst kijk ik naar de klassieke wielerrondes zoals de Tour de France, de Giro d'Italia of de Vuelta. Meer voor de omgeving dan om te weten wie er winnen zal, want dat kan mij eerlijk gezegd geen reet schelen. Uren kan ik genieten als ze door de bergen fietsen. Vooral als er her en der een vangrailtje wordt gemist. Of bij aankomst, in de massasprint, als de collega's wielrenners elkaar liefdevol in de dranghekken duwen. Je hoort de botten breken en snel veeg ik het bloed van mijn scherm, want ik wil niets missen.

Een mooi chateau links, een pittoresk dorpje rechts... En een onoverzichtelijke rotonde met een hoge stoeprand, waar een wielrenner of twintig gezellig over elkaar heen buitelen is voor mij topamusement.

Ja, bestempel mij meteen maar weer als een sadist, maar iedereen die kijkt naar de autosport, zit ook vol verwachting te wachten op een fatale crash. Hoe prachtig is het wel niet, als tijdens het polsstokhoogspringen het doel bijna bereikt is, maar net op het kritieke punt de stok het begeeft?

Of met de omstreden, barbaarse stierengevechten? Hoe zou het zijn als de stier het eens van de matador wint en hem bloederig doormidden klieft en als dank de tribune nog even op mag, om uit te razen op het al net zo omstreden publiek? En als ik de stier door de nauwe straatjes van Pamplona zie razen, achter een stelletje doorgesnoven testosteron-debieltjes, hoop ik op minstens drie pubers per hoorn. En gelukkig wordt het tegenwoordig allemaal prachtig in beeld gebracht: we kunnen inzoomen en terugkijken zoveel we willen.

Sport: het is heerlijk om naar te kijken, maar zelf doen, ho maar. Mij te ongezond.

Sporten is voor sporters en niet voor houten klazen zoals ik.

Natuurlijk had ik daar nog geen weet van, toen ik als kleine broekeman bij ons achter op het schuurtje klom. Vandaar kon ik

verder – en vooral hoger – komen door in de kersenboom te klimmen. Wild enthousiast zwaaide ik naar mijn moeder, die toevallig net van boven uit het raam keek, we waren op gelijke hoogte. Onbevreesd was ik naar de top geklommen, maar hoe nu terug? Bij het omlaag kijken begaven mijn kleine trillende beentjes het meteen en roerloos zat ik uren, misschien wel dagen, vastgeklemd aan een tak te wachten tot mijn vader me eruit haalde. Die carrière als bergbeklimmer kon ik dus wel op mijn geschaafde buik schrijven. Wat geen ramp was overigens, want hoog in de bergen ligt sneeuw en is het koud. Wat ik bedoel te zeggen is eigenlijk dat ik, als het dan toch zo nodig moet, meer van de zomersporten ben.

Dat bleek ook wel als de winter was aangebroken en de Leidsevaart voor ons huis bedekt was met een dik pak ijs. Sneeuwplougen werden ingezet om een prachtige, gladde ijsvloer te krijgen. Her en der stonden Koek-&-Zopie-tentjes. Lampjes langs de baan en om de sfeer nog meer te verhogen kwam er een schraal muzikje uit menig speaker, die boven in de openstaande ramen stonden.

We praten hier nu over 1968 dus stelt u zich niet al te veel voor over de HiFi-kwaliteit langs de ijsbaan, maar het gaf toch een heel aparte sfeer.

Ik keek vanuit huis naar de zwierende paartjes die gearmd kris-kras over de Leidsevaart laveerden. Ik zag kinderen met sleetjes, die van de laatste restjes overgebleven duin af rutschten en met een smak op het ijs kwamen, ternauwernood menig vloekende schaatser ontwijkend.

En de iets oudere jongens dan ik, die trots op hun nieuwe, zwarte, stalen Noren ongekeerde snelheden behaalden. Als zij een noodstop maakten spatte het afgeschaafde ijs je om de oren.

Die wilde ik ook: van die fijne, stoere, stalen Noren. Maar ik moest het met het afgeragde zootje van mijn oudere broers doen.

Onderbindertjes met riempjes en gespjes, wat allemaal voor geen meter meer werkte. Zo bot als de kont van mijn oma en minstens net zo oud. Die moest ik dan maar onder de blubberlaarzen binden waar

ik altijd en eeuwig op liep. Zittend op de steiger probeerde ik die aftandse dingen om te binden. Mijn handjes waren al bevroren bij nummer één en mijn voeten bij nummer twee. Ik had nog geen meter geschaatst of de lol was er alweer af. Toen bij de derde afzet het antieke schaatsje onder mijn blubberlaars vandaan schoot en ik plat met mijn bek op het ijs kwakte was ik er klaar mee. Pislink mikte ik de zoi in de keuken en ik vond de hele wereld maar stom. Ik ging zo dicht mogelijk naast de kachel zitten om weer een beetje op temperatuur te komen. Mijn enkel was in ieder geval al lekker warm – en dik. Het ‘lekkere’ warm ging al snel over in pijn.

“Verstuikt,” zei mijn vader, “Daar moet ijs op.”

Wat?! IJs?!

“Pap, als ik geen Noren krijg ga ik nooit meer op het ijs, hoor!”

Het ging dat jaar sowieso niet meer lukken. Tegen de tijd dat ik weer normaal kon lopen brak de lente alweer aan, oftewel het boomhutten-seizoen.

Met mijn twee vaste gabbers zat ik, als het ook maar even kon, in het bos te klooien. Er was altijd wel iets te doen en anders verzonnen wij wel wat. Een speelplaats waar menigeen strontjaloers op zou zijn. Het bos, een oud stukje onafgegraven duin, was de ideale plek om ondergrondse hutten te graven: het zachte duinzand was mild voor onze gestolen schoppen. Onze vaders hadden elk op zich wel hun bijdrage geleverd aan onze gereedschappen, ook al hadden ze daar zelf geen weet van. Althans, zo dachten wij, kleine opportunisten. Onze nieuwe uitdaging was een boomhut in de oude eik.

Gestaag klommen John en Carl omhoog tot het geschikte punt in de kruin bereikt was en ze keken verbaasd naar beneden om te zien waar ik bleef.

“Kom op nou, schijtert! Het uitzicht is geweldig.”

Maar ik had de kersenboom nog in het geheugen en die was nog niet een derde van de hoogte als die waarop zij zich nu bevonden. Ik ben geen snelle leerling, maar wel een overlever. Mijn taak bestond de volgende weken dus louter uit het vastbinden van materiaal dat dan naar boven werd gehesen, en het kampvuurtje beneden aan te

houden. Ik heb de boomhut slechts van onderaf kunnen bewonderen en streepte het woordje 'acrobaat' door op mijn carrière-lijst.

Net als vele jongens, die er echt van dromen om brandweerman, kraanmachinist, piraat of piloot te worden, had ik die dromen natuurlijk ook. Piloot, dat leek mij wel wat – en dan het liefst op een Boeing 737 natuurlijk. Ik vertelde iedereen die het maar horen wilde over mijn grenzeloze ambitie en had voor mijn gevoel al half mijn brevet op zak. De oogarts dacht daar net iets anders over en vertelde mijn moeder dat ik een lui oog had. Niet een klein beetje lui, maar verschrikkelijk lui. Zeg maar, zo lui als een luiaard die te lui is om zich vast te houden aan de tak. Er werd nog wel geprobeerd om er enige activiteit in te krijgen, maar helaas: hij had er geen zin in.

De meest afschuwelijke methode die werd gebruikt was wel dat ik een bril op kreeg met voor mijn goede oog matglas. Ik zag werkelijk geen reet meer en belandde bijna onder een auto, liep tegen alles op en kwam nog net niet in de Leidsevaart terecht voor een gratis rondleiding van meneer snoek.

“Weggegooid geld. Weg met die bril, voordat er echt ongelukken gebeuren,” zei mijn vader. Ik snapte toch al die ophef al niet, want ik wist niet beter dan te leven met het zicht zoals ik dat nu had. Na het zoveelste bezoek aan de oogarts kwam men tot de conclusie dat het tevergeefs was. Zoveel luiheid in één oog, daar was geen beginnen aan. Ik werd als half blind bestempeld en ze wensten mij verder veel geluk. Half blind, dus één oog was prima en met de ander had ik tien procent licht: ik nam wel waar, maar ik wist niet wat.

Wat ik wél wist was dat ik nooit piloot zou worden. Als je geen diepte kunt waarnemen wordt het erg lastig om zo'n kist op de grond te zetten. Weer een kras op de lijst en zal ik astronaut ook meteen maar doorkrassen...? Teleurgesteld bekeek ik het sneue lijstje, met meer kraswerk dan opties. *'Het wordt tijd om de ambities te gaan bijstellen, Sjek. Wat dacht je van drummer...?'*

“Dus jij wilt een drumstel?”

“Ja pap, zo één als Roger Taylor, van Queen.”

Ik had de lat weer veel te hoog gelegd natuurlijk en als ik zo nodig wilde drummen, dan mocht ik mij eerst bewijzen bij de plaatselijke drumband. Knarsetandend begon ik te oefenen op een plankje en hoewel ik het zelf nogal duf vond, zag men al gauw mijn talent. De volgende stap was een snare-trommel. Ok, het was maar één trommel, maar ik wist er al snel veel meer uit te halen dan de rest. Ondertussen was mijn vader zelf een drumstel aan het maken voor ons. Mijn broer Ruud drumde en mijn zusje Anita had ook al de smaak te pakken.

Tegen de tijd dat ik goed genoeg was om mee te lopen in de drumband, was de lol er eigenlijk al wel weer vanaf, maar één van de dames der majorettes deed mij besluiten er nog even bij te blijven... Liefde en ambitie werden hopeloos door elkaar gehusseld. Belangrijke zaken waren niet belangrijk meer en andere zaken kregen nu topprioriteit. De kunst van tongzoenen bijvoorbeeld.

Het grappige was dat er voorin bij de majorettes ook een heel klein lief meisje meeliep, dat ik in het geheel niet zag. Te jong, echt een kind nog, niet interessant. Zo gaat dat op die leeftijd.

Later werd zij mijn vaste kapster en op een dag zag ik een foto van haar in haar majorette-outfit. Stom dat mij dat toen niet was opgevallen, maar nu viel ik wel voor haar. Het was kort, net als mijn haar, maar een heerlijke tijd, waarin ik haar zeker tekort heb gedaan – en misschien mijzelf ook wel. We zien elkaar nog zelden en het blijft bij af en toe een WhatsApp-berichtje, maar zo door de jaren heen zit ze toch wel vastgebakken in mijn hart en dat zal altijd zo blijven. Maar dit terzijde.

Het breekpunt kwam toen mijn vader commentaar ging geven op mijn houding. Iedereen liep keurig rechtop, behalve ik. Schaamde hij zich soms voor mij? Ja, ik liep toen al met een kromme rug, maar wat kon ik daar aan doen? Had hij er destijds wat meer werk van gemaakt, dan had ik nu twee ogen die functioneerden en een rug die recht stond. Ach, ik was toch wel klaar met de drumband, het boeide